

Our Lady of Czestochowa

Roman Catholic Church
Established A.D. 1893
655 Dorchester Ave., Boston MA 02127

Misją i zadaniem Parafii Matki Bożej Częstochowskiej jest dawanie świadectwa wiary Rzymsko-Katolickiej i Polskiego Dziedzictwa.

Naszym posłannictwem jest służenie Bogu i sobie nawzajem poprzez obchodzenie i dzielenie się naszymi polskimi tradycjami, w otwarciu się na wszystkich ludzi.

The mission of the Parish of Our Lady of Czestochowa is to bear witness to our Roman Catholic faith and our Polish heritage. We strive to continue to serve God and each other, celebrating and sharing our Polish traditions, welcoming and reaching out to all people.

**Parish is served by:
Conventual Franciscan
Friars**

**Parafię obsługują:
Bracia Mniejsi Konwentualni
- Ojcowie Franciszkanie**

**Lord make me an instrument of your peace!
Panie, uczynź mnie narzędziem Twojego pokoju!**

Our Lady of Czestochowa

ROMAN CATHOLIC CHURCH
Established A.D. 1893
655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127

www.ourladyofczestochowa.com

E-Mail: parish@ourladyofczestochowa.com

Tel: 617-268-4355; Fax: 617-268-4599

MASS SCHEDULE / PORZĄDEK MSZY ŚWIĘTYCH

Mon. - Thurs. 7:00 AM (English)
8:00 AM (Polish)

Friday 6:00 PM - 7:00 PM - Adoration - Koronka
- Divine Mercy Chaplet / Confession
7:00 PM - (Polish)
(First Friday - Mass for Homeland)

Saturday 8:00 AM (Polish)
4:00 PM (English)
7:00 PM (Polish)

Sunday 8:00 AM (Polish)
9:30 AM (English)
11:00 AM (Polish)

Holydays as announced

CONFESSIONS / SPOWIEDŹ

Every day 30 min. before Masses.

BAPTISM / CHRZEST

By arrangement with the priest.
Instruction for parents and godparents is required.

MARRIAGE / SAKRAMENT MAŁŻEŃSTWA

Please, make arrangement with the Rectory at least six months in advance. Instruction is required.

SACRAMENT OF THE SICK / SAKRAMENT CHORYCH

Parishioners who are seriously ill should call the Rectory to arrange for a priest to visit and administer the Sacraments.

PARISH OFFICE / BIURO PARAFIALNE

Tel: 617-268-4355; Fax: 617-268-4599

Monday - Thursday 10:00 AM - 4:00 PM
Saturday 10:00 AM - 12:00 PM
Friday: 8:00 AM - 1:00 PM
Evenings and weekends - by appointment only.

PASTORAL STAFF - FRANCISCAN FRIARS OJCOWIE FRANCISZKANIE (OFM CONV.)

Fr. Wiesław Ciemięga OFM Conv. - Vicar
Fr. Janusz Chmielecki OFM Conv. - In Residence

OFFICE STAFF / PRACOWNICY PARAFII

Secretary & Religious Coordinator - Mrs. Iwona Gajczak
Bookkeeper & Office Assistant - Ms. Connie Bielawski

PARISH COUNCIL / RADA PARAFIALNA

Mr. Richard Rolak Mrs. Lucy Willis
Mr. Andrzej Prończuk Ms. Maryann Sadowski
Ms. Celina Warot

FINANCE COUNCIL / RADA FINANSOWA

Ms. Connie Bielawski Mr. Andrew Lau
Mr. Leon Bester Mr. Mariusz Wierzbiński

MUSIC MINISTRY / SŁUŻBA MUZYCZNA

Organist & Psalmist: Mrs. Marta Saletnik & Ryan Mulvey

SACRISTAN / ZAKRYSTIANKA

Sr. Donata Farbaniec, OLM

ACTIVITIES & ORGANIZATIONS

- ◆ **John Paul II Hall — Sala bł. Jana Pawła II**
Kontakt do spraw wynajmu sali: Tel: 617-268-4355
Contact for renting the hall: Tel: 617-268-4355
- ◆ **Ministranci / Altar Servers** ~ Eugeniusz Bramowski
Spotkania w niedziele, sala J.P II, 10.00 AM. (781-871-2991)
- ◆ **Polish Cultural Foundation, Inc.** ~ Mr. Andrzej Prończuk
Tel. 617-859-9910
- ◆ **Polish Saturday School** ~ Mr. Jan Kozak - Tel. 617-464-2485
- ◆ **Parish Choir & Children's Choir** ~ Mrs. Marta Saletnik
Tel. 617-265-8132
- ◆ **Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej - SWAP**
Mr. Wincenty Wiktorowski ~ Tel. 617-288-1649
- ◆ **Grupa AA** ~ Sala pod kościołem.
Spotkania odbywają się w każdy czwartek o godz. 7:00 PM
- ◆ **Krakowiak** - Wednesdays at 7:30 PM - John Paul II hall
www.krakowiak.org; Eric Pierce: Tel. 508-320-2344
- ◆ **Rosary Society** ~ Mrs. Genowefa Lisek: Tel. 617-436-5779
- ◆ **Sisters of Our Lady of Mercy**: Tel. 617-288-1202
- ◆ **Polish Theater** ~ Mrs. Małgorzata Tutko: Tel. 617-325-2208
- ◆ **Polish Scouts** - The meetings will be conducted in Polish for young boys and girls. Contact information: Mateusz Wozny, Tel. 347-749-5867, email: wozny@college.harvard.edu
- ◆ **Polish American Citizen Club** - Mr. Zdzisław Marecki
Club: 617-436-2786; Cell: 781-267-0912

Palm Sunday of the Lord's Passion

Prayer services, reflections and art often focus on the seven last words of Christ. These efforts try to capture the suffering and the agony of body and soul that Jesus experienced. In seven words we hear the intensity and the weight of the battle between evil and good, sin and grace, death and life. It is a solemn reflection on the difficulty of the spiritual life we lead as followers of Jesus.

If some focus on His seven last words, we might also focus on His seven most difficult words: Take up your cross and follow me. In that short sentence, all the faithful find their mission and purpose in life, given at Baptism and sealed in Confirmation. We follow Jesus. Trusting in His promises, accepting the Holy Spirit, and with a willing mind and heart, we take up our cross. It is the battle of faith, the power of hope and the glory of love. Through struggle, suffering and even death, we choose to follow Christ as our life and our light.

Our final week of preparation for Easter is here and Palm Sunday is the time once again to take up the cross. In our own lives, we will live the Passion of Jesus. We struggle with the meaning of our life, the decisions we make, and the sins we commit. Never lose hope! The Lord knows the way. Just pick up your cross and follow Him.

Scripture for the week of March 24, 2013

24 SUN	Lk 19:28-40 / Is 50:4-7/Phil 2:6-11/ Lk 22:14-23:56 or 23:1-49
25 Mon	Is 42:1-7/ Jn 12:1-11
26 Tue	Is 49:1-6/Jn 13:21-33, 36-38
27 Wed	Is 50:4-9a/Mt 26:14-25
28 Thu	Ex 12:1-8, 11-14/ 1 Cor 11:23-26/ Jn 13:1-15
29 Fri	Is 52:13-53:12/ Heb 4:14-16; 5:7-9/ Jn 18:1-19:42
30 Sat	Gn 1:1-2:2 or 1:1, 26-31a/Gn 22:1-18 or 22:1-2, 9a, 10-13, 15-18/ Ex 14:15-15:1/Is 54:5-14/Is 55:1-11/ Bar 3:9-15, 32-4:4/Ez 36:16-17a, 18-28/ Rom 6:3-11/ Lk 24:1-12
31 SUN	Acts 10:34a, 37-43/ Col 3:1-4 or 1 Cor 5:6b-8/ Jn 20:1-9

Saturday, March 23, 2013 - REKOLEKCJE - RETREAT

- 8:00 AM + Józef Marciniak, *int. Alicja z rodziną*
 4:00 PM + Lillian Cavanaugh, *int. Bernadette Zyglewicz*
 7:00 PM + Waclaw Chojnowski, *int. Żona z rodziną*

Palm Sunday, March 24, 2013 - REKOLEKCJE - RETREAT

- 8:00 AM + Jan i Franciszka Kruk, *int. Córka i zięć*
 9:30 AM - Za Parafian - In the intention of Parishioners
 10:30 AM - **Gorzkie Żale II - Bitter Sorrow**
 11:00 AM + Józef Sadowski, *int. Syn Jarosław z rodziną*
 4:00 PM - **Nab. Pokutne i Spowiedź - Penitential Service**

Holy Monday, March 25, 2013 - Rekolekcje - Retreat

- 7:00 AM - For health & God's blessings upon Irene Stempkowski on her 90th birthday, *int. Michael & Katherine Walsh*
 8:00 AM + Wojciech Ignaciuk, *int. Rodzina Jurczuk*
 6:30 PM - **Gorzkie Żale I - Bitter Sorrow**
 7:00 PM + Zbigniew Król, *int. Ziggy's Tours*

Holy Tuesday, March 26, 2013 - Rekolekcje - Retreat

- 7:00 AM + Robert Kupczak, *int. Richard Rolak*
 8:00 AM + Zofia Przestrzelska, *int. Adam i Agnieszka Chojnowscy*
 6:30 PM - **Gorzkie Żale II - Bitter Sorrow**
 7:00 PM + Zygmunt Dworański (2 rocz.) *int. Żona z córkami*

Holy Wednesday, March 27, 2013 - Rekolekcje - Retreat

- 7:00 AM + Michael Cataldo, *int. Rolak Family*
 8:00 AM + Maria i Edward Pietras, *int. Córka z rodziną*
 10:00 AM - **Msza św. z Sakramentem Chorych**
 6:30 PM - **Gorzkie Żale III - Bitter Sorrow**
 7:00 PM + Eleonora, Kazimierz i Waclaw Chojnowscy, *int. Agnieszka i Adam Chojnowscy z rodziną*
 - **Dekorowanie kościoła**

Holy Thursday, March 28, 2013 - Wielki Czwartek

- 9:00 AM - Liturgia Godzin (Jutrznia i Godzina Czytań)
 3:00 PM - 4:00 PM - Ostatnia okazja do Spowiedzi
 7:00 PM - Msza św. Wieczery Pańskiej

Good Friday, March 29, 2013 - Wielki Piątek

- 9:00 AM - Liturgia Godzin (Jutrznia i Godzina Czytań)
 3:00 PM - Liturgy of the Lord's Passion (English)
 6:00 PM - *Nowenna i Koronka do Miłosierdzia Bożego*
 6:15 PM - *Droga Krzyżowa - Stations of the Cross*
 7:00 PM - Wielkopiątkowa Liturgia Męki i Śmierci Pana Jezusa

Holy Saturday, March 30, 2013 - Wielka Sobota

- 9:00 AM - Liturgia Godzin (Jutrznia i Godzina Czytań)
 9:30 AM - 4:00 PM - Błogosławieństwo pokarmów (co 30 min.)
 12:00 PM - Błogosławieństwo pokarmów dla Dzieci
 3:00 PM - *Nowenna i Koronka do Miłosierdzia Bożego*
 8:00 PM - Wigilia Paschalna Uroczystości Zmartwychwstania

Easter Sunday, March 31, 2013 - ZMARTWYCHWSTANIE

- 7:00 AM - Msza Rezurekcyjna
 9:30 AM - In the intention of Parishioners
 11:00 AM - Za Parafian - In the intention of Parishioners

W czasie trwania Rekolekcji (w Wielki Poniedziałek, Wielki Wtorek i Wielką Środę) na pół godziny przed Mszami Św. będzie możliwość skorzystania z Sakramentu Spowiedzi.

VI SUNDAY OF LENT - PALM SUNDAY

WEEKLY OFFERTORY

Next Sunday's II collection will be for H.O.P.E.

Good Friday - for HOLY LAND.

First collection was: \$1,795.00

Second collection was: \$1,215.00

Benedict XVI for Lent 2013

4. Priority of faith, primacy of charity

Like any gift of God, faith and charity have their origin in the action of one and the same Holy Spirit (cf. 1 Cor 13), the Spirit within us that cries out "Abba, Father" (Gal 4:6), and makes us say: "Jesus is Lord!" (1 Cor 12:3) and "Maranatha!" (1 Cor 16:22; Rev 22:20).

Faith, as gift and response, causes us to know the truth of Christ as Love incarnate and crucified, as full and perfect obedience to the Father's will and infinite divine mercy towards neighbour; faith implants in hearts and minds the firm conviction that only this Love is able to conquer evil and death. Faith invites us to look towards the future with the virtue of hope, in the confident expectation that the victory of Christ's love will come to its fullness. For its part, charity ushers us into the love of God manifested in Christ and joins us in a personal and existential way to the total and unconditional self-giving of Jesus to the Father and to his brothers and sisters. By filling our hearts with his love, the Holy Spirit makes us sharers in Jesus' filial devotion to God and fraternal devotion to every man (cf. Rom 5:5).

The relationship between these two virtues resembles that between the two fundamental sacraments of the Church: Baptism and Eucharist. Baptism (sacramentum fidei) precedes the Eucharist (sacramentum caritatis), but is ordered to it, the Eucharist being the fullness of the Christian journey. In a similar way, faith precedes charity, but faith is genuine only if crowned by charity. Everything begins from the humble acceptance of faith ("knowing that one is loved by God"), but has to arrive at the truth of charity ("knowing how to love God and neighbour"), which remains for ever, as the fulfilment of all the virtues (cf. 1 Cor 13:13).

Dear brothers and sisters, in this season of Lent, as we prepare to celebrate the event of the Cross and Resurrection – in which the love of God redeemed the world and shone its light upon history – I express my wish that all of you may spend this precious time rekindling your faith in Jesus Christ, so as to enter with him into the dynamic of love for the Father and for every brother and sister that we encounter in our lives. For this intention, I raise my prayer to God, and I invoke the Lord's blessing upon each individual and upon every community!

DEVOTIONS

- ◆ Every Tuesday - After Mass at 7AM and 8AM - Devotion to St. Anthony of Padua.
- ◆ Third Sunday of the month - Children's Mass at 11 AM
- ◆ Every Thursday - After Mass at 7AM and 8AM - Devotion to Our Lady of Czestochowa.
- ◆ Every Friday - 6:00 PM - Exposition and adoration of the Blessed Sacrament - Chaplet of Divine Mercy. Possibility for the Sacrament of Reconciliation. At 7:00 PM - Mass (in Polish).

The Holy Father's Prayer Intentions - MARCH

General: Respect for Nature. That respect for nature may grow with the awareness that all creation is God's work entrusted to human responsibility.

Missionary Clergy. That bishops, priests, and deacons may be tireless messengers of the Gospel to the ends of the earth.

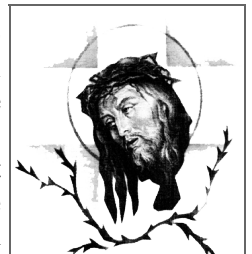
HABEMUS PAPAM!

We have a new Pope -Cardinal Jorge Mario Bergoglio. He has been the Bishop of Rome since March 13th. He is the 266th Bishop, is 76 years old and comes from Buenos Aires, Argentina.

He adopted the name - Francis - in honor of St. Francis of Assisi. The new Pope is the first Jesuit Pope and the first Pope monk since XIX century. He will start his Pontificate on March 19th, which is the holyday of St. Joseph. St. Joseph is the patron of the Church.

Parish Lenten Retreat!!!

On Palm Sunday we will begin our **Parish Retreat**, which will be preached by **Fr. Jakub Czajka from Kraków**. We invite you to attend the **Holy Week** Masses and devotions. Through participation in the Retreat we can gain an **Absolute Indulgence** under these conditions: Participation in at least 3 retreat homilies, Sacrament of reconciliation and Holy Communion, free from any sins and prayers in the intention of the Holy Father.

Catholic Appeal 2013

Thank you to all who have already pledged their support to the 2013 Catholic Appeal. So far our parish contributed \$3,525. If you have not yet participated in the Appeal, you can make your pledge by completing one of the forms available at the back of the church or by contacting the parish office. You may also pledge your support to the parish campaign at www.BostonCatholicAppeal.org. Our goal this year is to raise \$17,262. Thank you for your prayers and support of this important effort.

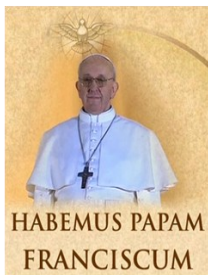
VI NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU - NIEDZIELA PALMOWA

Nasza Tygodniowa Kolekta

II Kolekta w następną Niedzielę będzie na **NASZE WSPARCIE W WYDATKACH PARAFIALNYCH.**

♦ **The Heritage of Our Faith** donation by
Czesława Nowak - \$500;

HABEMUS PAPAM - MAMY PAPIEŻA!

Kardynał Jorge Mario Bergoglio, który od 13 marca jest 266 biskupem Rzymu, ma 76 lat i pochodzi z Buenos Aires w Argentynie. Przybrał imię Franciszek na cześć św. Franciszka z Asyżu. Nowy papież Franciszek jest pierwszym jezuitą na Tronie Piotrowym, a zarazem pierwszym papieżem-zakonnikiem od ponad półtora stulecia. Swoją pontyfikat rozpocznie 19 Marca, w Uroczystość św. Józefa, Patrona Kościoła Powszechnego.

Apel Katolicki 2013

Rozpoczęliśmy Apel Katolicki 2013. Zebrane fundusze służą pomocą w realizacji wielu charytatywnych działalności Archidiecezji. Hasłem tegorocznego Apelu jest: "W każdym z nas jest dobry Samarytanin."

Celem naszej parafii w tym roku jest zebranie \$17,262. Do tej pory zebraliśmy \$3,525. Prosimy o zapoznanie się z ulotkami i przyniesienie wypełnionych do biura parafialnego albo wysłanie ich pocztą. Więcej informacji na stronie www.BostonCatholicAppeal.org. Bóg zapłać za Wasze wsparcie i ofiarność.

PAPIESKIE INTENCJE MODLITW - MARZEC

Intencja ogólna: Aby wzrastało poszanowanie przyrody, ze świadomością, że całe stworzenie jest dziełem Boga, powierzonym ludzkiej odpowiedzialności.

Intencja misyjna: Aby biskupi, prezbiterzy i diakoni byli niestrudżonymi głosicielami Ewangelii aż po krańce ziemi.

INTENCJA RYCERSTWA NIEPOKALANEJ

Aby wiara w Zmartwychwstanie Chrystusa, pomogła nam ukierunkować nasze życie bardziej zdecydowanie na dobra wieczne.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE!!!

REKOLEKCJE
WIELKOPOSTNE

„Oto teraz czas
upragniony,
oto teraz dzień
zbawienia”

W naszej Parafii rozpoczną się od Niedzieli Palmowej. Poprowadzi je **o. Jakub Czajka**, franciszkanin z Krakowa.

Za udział w Rekolekcjach można uzyskać **Odpust Zupelny** pod zwykłymi warunkami: uczestnictwo w przynajmniej 3 Mszach i naukach rekolekcyjnych, Spowiedź i Komunia święta, brak przywiązania do grzechów ciężkich, modlitwy w intencjach Ojca świętego. Serdecznie zapraszamy Wszystkich Parafian!

Please pray for the sick, homebound and hospitalized
Módlmy się za chorych, cierpiących i przebywających
w szpitalach:

Wayne & Shirley Gouliaski, Bolesława Lingo, Evelyn Rolak,
Evelyn Baszkiewicz, Bronisław Bućko, Aniela Socha, Amalia
Kania, Regina & Edward Suski, Blanche Bielawski

Maryjo, Uzdrawienie Chorych - módl się za nami!
Mary, Comforter of the Sick - Pray for us!

BENEDYKT XVI - OREDZIE NA WIELKI POST

Wiara, będąca darem i odpowiedzią, pozwala nam poznać prawdę Chrystusa jako Miłości wcielonej i ukrzyżowanej, pełne i doskonałe przyłgnięcie do woli Ojca i nieskończone miłosierdzie Boże w stosunku do bliźniego; wiara zaszczerpa w sercu i w umyśle mocne przekonanie, że właśnie ta Miłość jest jedyną rzeczywistością, która odnosi zwycięstwo nad złem i nad śmiercią.

Wiara wzywa nas do patrzenia w przyszłość z cnotą nadziei, w ufny oczekiwaniu, aż zwycięstwo miłości Chrystusa osiągnie swoją pełnię.

Miłość bliźniego ze swej strony wprowadza nas w miłość Bożą, objawioną w Chrystusie, sprawia, że w sposób osobisty i egzystencjalny włączamy się w całkowite i bezwarunkowe oddanie się Jezusa Ojcu i braciom. Duch Święty, wlewając w nas miłość, czyni nas uczestnikami oddania samego Jezusa: synowskiego oddania Ojcu i braterskiego każdemu człowiekowi (por. Rz 5, 5).

Relacja między tymi dwiema cnotami jest analogiczna do tej, jaka zachodzi między dwoma fundamentalnymi sakramentami Kościoła – chrztem i Eucharystią. Chrzest (sacramentum fidei) poprzedza Eucharystię (sacramentum caritatis), ale jest na nią, która stanowi pełnię drogi chrześcijańskiej, ukierunkowany.

W analogiczny sposób wiara poprzedza miłość, ale okazuje się autentyczna tylko wtedy, gdy miłość jest jej uwieńczeniem. Wszystko bierze początek w pokornym przyjęciu wiary („dowiedzenia się, że jesteśmy kochani przez Boga”), ale punktem dojścia musi być prawda miłości („umiejętność kochania Boga i bliźniego”), która pozostaje na zawsze, jako pełnia wszystkich cnót (por. 1 Kor 13, 13).

Drodzy bracia i siostry, w tym okresie Wielkiego Postu, w którym przygotowujemy się do obchodów wydarczenia krzyża i zmartwychwstania, przez które Miłość Boża odkupiła świat i oświeciła historię, życzę wam wszystkim, abyście przeżywali ten cenny czas, ożywiając wiarę w Jezusa Chrystusa, aby wejść w krąg Jego miłości do Ojca i do każdego brata i siostry, których spotykamy w naszym życiu. Zanoszę w tej intencji modlitwę do Boga, prosząc o błogosławieństwo Pana dla każdego z was i dla każdej wspólnoty!

Papież Benedykt XVI

VI Niedziela Wielkiego Postu - Niedziela Palmowa

Wielki Tydzień - to czas bezpośrednio poprzedzający Święta Wielkanocne. Na treść wydarzeń Wielkiego Tygodnia składają się triumfalny wjazd Pana Jezusa do Jerozolimy w Niedzielę Palmową, ostatnie dyskusje Chrystusa z Sanhedrymem w świątyni, przepowiednie Chrystusa o zburzeniu Jerozolimy i końcu świata, Ostatnia Wieczerza i Męka Pańska, wreszcie chwalebne Zmartwychwstanie.

Obrzędy liturgiczne tych dni są tak wkomponowane, aby ułatwić odtworzenie tych wypadków, bezpośrednio związanych z tajemnicą odkupienia rodzaju ludzkiego, pobudzić do refleksji i wielkiej wdzięczności, doprowadzić do pojednania się w sakramencie Pokuty, odnowić w Kościele pierwotną gorliwość w służbie Bożej. Wielki Tydzień ma tak wysoką rangę w liturgii Kościoła, że nie dopuszcza nawet uroczystości. Gdyby zaś takie wypadły, odkłada się je na czas po Wielkanocy i jej oktawie (np. uroczystość Zwiastowania).

Wielki Tydzień otwiera Niedziela Palmowa. Nazwa tego dnia pochodzi od wprowadzonego w XI w. zwyczaju święcenia palm. Liturgia wspomina uroczysty wjazd Jezusa do Jerozolimy, bezpośrednio poprzedzający Jego Mękę i Śmierć na Krzyżu. Witające go tłumy rzucały na drogę płaszcze oraz gałązki, wołając: "Hosanna Synowi Dawidowemu".

Liturgia Niedzieli Palmowej jest rozpięta między dwoma momentami: radosną procesją z palmami oraz czytaniem - jako Ewangelii - Męki Pańskiej. W ten sposób Kościół podkreśla, że triumf Chrystusa i Jego Ofiara są ze sobą nierozzerwalnie związane. Kapłan w Niedzielę Palmową nie przywdziewa szat pokutnych, fioletowych, ale czerwone. Procesja ma charakter triumfalny. Chrystus wkacza do świętego miasta jako jego Król i Pan, odbiera hołd od mieszkańców Jerozolimy.

W XI w. pojawił się zwyczaj święcenia palm. Wierni przechowują je przez cały rok, aby w następnym roku mogły zostać spalone na popiół, którym są posypywane nasze głowy w Środę Popielcową.

W Polsce Niedziela Palmowa nosiła także nazwę Niedzieli Kwietnej. Palmy w Polsce zastępują często gałązki wierzbowe z baziami. Po ich poświęceniu zatyka się je za krzyże i obrazy, by strzegły domu od nieszczęść i zapewniały błogosławieństwo Boże. Wtykano także palmy na pola, aby Pan Bóg strzegł zasiewów i plonów przed gradem, suszą i nadmiernym deszczem.

Poniedziałek, wtorek i środa Wielkiego Tygodnia są dniami szczególnie poświęconymi sakramentowi pojednania - nie wyróżniają się niczym, jeśli chodzi o liturgię. Nie-

gdyś w Wielką Środę kapłani w kościołach odprawiali "Ciemną Jutrzniew". Dzisiaj ten zwyczaj można jeszcze spotkać już tylko w niektórych kościołach. Na pamiątkę ucieczki Apostołów w czasie aresztowania Chrystusa gasi się po każdym Psalmie jedną świecę, aż zostaje jedna. Tę bierze się z lichtarza i zanoszą za ołtarz. Znika światło, symbol Chrystusa, zamordowanego przez ludzi. Po pewnym czasie kleryk ze świecą powraca zza ołtarza na znak Zmartwychwstania. Wtedy kapłani uderzeniami w pulpity brewiarzem dają znać o trzęsieniu ziemi, jakie zaistniało przy tajemnicy

wyjścia z grobu Chrystusa.

Od Wielkiego Poniedziałku do Wielkiej Środy włącznie Pan Jezus dzień spędzał w Jerozolimie i nauczał w świątyni, a na noc udawał się do odległej o ok. 3 km Betanii, aby tam przenocować. Zapewne gościny Jemu i Jego uczniom udzielał Łazarz w swoim domu - z wdzięczności za niedawne wskrzeszenie go z grobu.

W Wielki Poniedziałek w drodze do Jerozolimy Chrystus uczynił uschłym figowe drzewo za to, że nie znalazł na nim owocu, a tylko same liście. Kiedy wszedł na plac świątyni i zobaczył tam kupców z towarami i bydłem, wypędził ich stamtąd.

W Wielki Wtorek Pan Jezus prowadził najgwałtowniejsze polemiki ze starszą żydowską, które zakończył wielokrotnym "biada", rzuconym na swoich zatwardziałych wrogów. W wielkiej mowie eschatologicznej zapowiada całkowite zniszczenie Jerozolimy oraz koniec świata, jaki zamknie dzieje ludzkości. Zapowie także powtórne swoje przyjście na ziemię w chwale. W przypowieści o roztropnym słudze, o mądrych i głupich pannach i o talentach będzie nawoływał do czujności.

Wielka Środa ma bezpośredni już kontakt z wydarzeniami Wielkiego Czwartku i Piątku. Sanhedryn na tajnej naradzie postanawia za wszelką cenę zgładzić Jezusa. Judasz ofiaruje Wielkiej Radzie Żydowskiej swoją pomoc za srebrniki, przyrzekając śledzić Chrystusa, a gdy będzie sam - zawiadomi o tym Sanhedryn, aby Go można było pojmać.

Szczytem roku liturgicznego i Wielkiego Tygodnia jest Święte Triduum Paschalne Męki i Zmartwychwstania Pańskiego. Obejmuje ono liturgię Mszy Wieczerzy Pańskiej, sprawowaną wieczorem w Wielki Czwartek, wielkopiątkową liturgię Męki Pańskiej oraz najbardziej uroczystą i najpiękniejszą ze wszystkich liturgii Kościoła - Wigilię Paschalną sprawowaną po zapadnięciu zmroku w Wielką Sobotę - w Wielką Noc. Triduum kończy się wieczorem w Niedzielę Zmartwychwstania.

